

Porteføljestyret for muliggjørende teknologier

Dato

Onsdag 29.4.2026

Kl. 10:30-14:30

Sted

Digitalt på Teams

Sak PS-TEKNO 13/26	Godkjenning av saklisten
Sak PS-TEKNO 14/26	Godkjent møteprotokoll fra porteføljestyremøte PS-TEKNO 1-2026
Sak PS-TEKNO 15/26	Spørsmål om habilitet
Sak PS-TEKNO 16/26	Orienteringer
	Pause
Sak PS-TEKNO 17/26	Resultater og læring fra satsingen Digitalt liv Norge
Sak PS-TEKNO 18/26	Næringsrettet kvanteutlysning - U.off. offl § 14
Sak PS-TEKNO 19/26	Presentasjon av KI-sentrene aiD og AI LEARN
Sak PS-TEKNO 20/26	Eventuelt
Sak PS-TEKNO 21/26	Godkjenning av møteprotokoll
	Åpen refleksjon og evaluering av møtet

Sak PS-TEKNO 14/26

Godkjent møteprotokoll fra møte PS-TEKNO 1/26

Til Porteføljestyret for muliggjørende teknologier	Ansvarlig Direktør Hilde Erlandsen	Saksbehandler Trine Paus	Vedlegg Møteprotokoll fra møte PS- TEKNO 1/26
Fra Områdedirektør Anne Kjersti Fahlvik			

ORIENTERINGSSAK

Kort bakgrunn Protokoll fra porteføljestyremøte 1/26, som ble avholdt 5.2.26, ble godkjent i møtet og er publisert på Forskningsrådets nettsider.

Hvorfor saken fremmes Møteprotokollen følger vedlagt til orientering.

Porteføljestyret for muliggjørende teknologier, møte 1/26

Dato
05.02.2026
10:00-16:00

Sted
Digitalt på Teams

Til stede

Pinar Heggernes - leder
Lars Ailo Bongo
Andreas Brekke
Siri Bromander
Magnus Gulbrandsen
Hanne Haslene-Hox
Kristin Hollung (f.o.m sak 5/26)
Cathrine Pihl Lyngstad
Helge Myklebust
Ingrid Schjølberg (t.o.m. sak 10/26)
Solveig Steinsland
Dhayalan Velauthapillai

Finn-Hugo Markussen, observatør KD
Annette Vestlund, observatør DFD
Margrét Helgadóttir, observatør JD
Siri Lader Bruhn, observatør FD

Kostas Alexis, Norwegian Centre for Embodied AI (sak 10/26)
Alexander Refsum Jensenius, MishMash Center for AI & Creativity (sak 10/26)

Forfall

Til stede fra Forskningsrådet Anne Kjersti Fahlvik, Hilde Erlandsen (f.o.m. sak 7/26), Vidar Skagestad, Trine Paus, Heidi Dybesland (sak 8/26) og Jon Øygarden Flæten (sak 8/26).

Sak PS-TEKNO 1/26 Godkjenning av saklisten

Vedtak: Porteføljestyret godkjenner saklisten.

Sak PS-TEKNO 2/26 Godkjent møteprotokoll og protokoll fra sirkulasjonssak

Sak PS-TEKNO 3/26 Spørsmål om habilitet

Vedtak: Ingen inhabilitet meldt i dette møtet.

Sak PS-TEKNO 4/26 Orienteringer

Vedtak: Porteføljestyret tar informasjonen til etterretning.

Sak PS-TEKNO 5/26 Rapportering for 2025 til Forskningsrådets styre

Vedtak: Porteføljestyret for muliggjørende teknologier gir porteføljestyrets leder fullmakt til å godkjenne 2025-rapporten til Forskningsrådets styre etter at administrasjonen har ferdigstilt denne tråd med innspill og kommentarer i møtet.

Sak PS-TEKNO 6/26	Oppdatert investeringsplan 2026-2028
Vedtak:	Porteføljestyret for muliggjørende teknologier godkjenner investeringsplanen for muliggjørende teknologier 2026-2028 med de kommentarer som ble gitt i møtet.

Sak PS-TEKNO 7/26	Føringer i utlysningen for økt sikkerhet, pålitelighet og økt motstandsdyktighet i digitale økosystemer
Vedtak:	<p>Porteføljestyret for muliggjørende teknologier ber administrasjonen ferdigstille utlysningen for økt sikkerhet, pålitelighet og motstandsdyktighet i digitale økosystemer iht. styrets kommentarer i møtet, og vedtar flg. prosedyre for avslag og tildeling av søknader til utlysningen:</p> <ul style="list-style-type: none">– Søknader som får karakter ≤ 2 på ett eller flere av de tre vurderingskriteriene, avslås en bloc.– Øvrige søknader rangeres etter gjennomsnittskarakteren av de tre ekspertvurderte kriteriene. De 18 søknadene som er høyest rangert, vurderes opp mot porteføljekriteriene. Resten av søknadene avslås.– Porteføljen av prosjekter som finansieres skal samlet:<ul style="list-style-type: none">○ dekke en bredde av teknologiområder og anvendelsesområder○ ha en vesentlig innsats på områder med særlig behov for nasjonal kompetanse, inkl. kryptering, cybersikkerhet og -etterforskning, sikkerhet og motstandsdyktighet i digitale kommunikasjonsinfrastrukturer, programvare og dataplattformer○ ha minst 12 doktorgrads- og/eller postdoktorstipendiater, hvorav minst 4 skal kunne sikkerhetsklareres○ bidra til nasjonalt samarbeid eller arbeidsdeling mellom forskningsmiljøene innenfor overnevnte teknologiområder○ involvere et bredt spekter av aktører fra næringsliv og offentlig sektor○ inkludere tverrfaglig samarbeid der humanistiske og/eller samfunnsvitenskapelige forskningsutfordringer er koblet til teknologiforskningen○ ha arbeidspakker ledet av bedrifter, offentlig eller frivillig sektor

Sak PS-TEKNO 8/26	Seminar: Kunnskapsgrunnlag for vurdering av sensitive teknologier
Vedtak:	Porteføljestyret for muliggjørende teknologier takker for orienteringen om KVASt-prosjektet og muligheten til å diskutere sensitive teknologier. Porteføljestyret ber administrasjonen ta styrets innspill med i oppfølgingen av nåværende investeringsplan og i utforming av den neste.

Sak PS-TEKNO 9/26	Retning for næringsrettet kvanteteknologiutlysning 2026
Vedtak:	Porteføljestyret for muliggjørende teknologier ber administrasjonen videreføre dialogen med private aktører for en kommende næringsrettet kvanteteknologiutlysning som skal utløse private midler. Porteføljestyret vil senere vedta føringer og vurderingskriterier for utlysningen. Porteføljestyret vedtar å utlyse 5 mill. kroner til et femårig nasjonalt nettverk innenfor kvanteteknologi.

Sak PS-TEKNO 10/26 Presentasjon av KI-sentrene NCEI og MishMash

Vedtak: Porteføljestyret for muliggjørende teknologier takker for presentasjonen av KI-sentrene Norwegian Centre for Embodied AI (NCEI) og MishMash Centre for AI and Creativity, og ser frem til å følge sentrene i årene som kommer.

Sak PS-TEKNO 11/26 Eventuelt

Sak PS-TEKNO 12/26 Godkjenning av møteprotokoll

Vedtak: Porteføljestyret godkjenner møteprotokollen.

Sak PS-TEKNO 15/26

Spørsmål om habilitet

Til Porteføljestyret for muliggjørende teknologier	Ansvarlig Direktør Hilde Erlandsen	Saksbehandler Trine Paus	Vedlegg
Fra Områdedirektør Anne Kjersti Fahlvik			

BESLUTNINGSSAK

Forslag til vedtak Ingen inhabilitet meldt i dette møtet.

Kort bakgrunn I henhold til Instruks om habilitet og tillit i Norges forskningsråd skal porteføljestyrets medlemmer vurdere sin habilitet i alle beslutningssaker. Eventuell inhabilitet og håndteringen av denne skal protokollføres. Usikkerhet om inhabilitet skal diskuteres åpent i styremøtet og skal også protokollføres.

Porteføljestyret er beslutningsdyktig når minst halvparten av styremedlemmene er habile og deltar i beslutningen.

Hvorfor saken fremmes Porteføljestyret skal avklare styremedlemmenes habilitet.

Hovedpunkter Det er ingen beslutningssaker i dette møtet der det forventes inhabile styremedlemmer.

Videre saksgang Følges opp i møtet.

Sak PS-TEKNO 16/26

Orienteringer

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for muliggjørende teknologier	Hilde Erlandsen	Trine Paus	1. Porteføljestyrets rapport til Styret 2025 2. Status MT-utlysninger 3. Plan for porteføljestyrets arbeid 2026
Fra Områdedirektør Anne Kjersti Fahlvik			

ORIENTERINGSSAK

Forslag til vedtak Porteføljestyret tar informasjonen til etterretning.

Hvorfor saken fremmes Saken fremmes for å orientere porteføljestyret om viktige og prinsipielle saker fra Styret, porteføljestyreleder og administrasjonen.

Hovedpunkter

Muntlig orientering fra porteføljestyreleder

- Møtet mellom porteføljestyrelederne og Forskningsrådets styre 3.3.26.

Muntlige orienteringer fra administrasjonen

- Status for Forskningsrådets utlysninger våren 2026
- Status i arbeidet med å oppdatere Forskningsrådets strategi fra 2024
- Forskningsrådet årsrapport for 2025 ble levert til departementene 16.3.26
- En samlet analyse av Forskningsrådets totalportefølje ble lagt frem for Forskningsrådets styre i mars (sak S 16/26)

Skriftlige orienteringer fra administrasjonen

- *Datadrevet forsvar*: Forsvarsdepartementet har i tildelingsbrevet for 2026 bedt Forskningsrådet investere 81,8 mill. kroner i FoU og innovasjon som understøtter et mer datadrevet forsvar. Ansvar er lagt til porteføljestyret for forsvarsevne, sikkerhet og beredskap, men prosjektene vil også å bidra til porteføljen for muliggjørende teknologier. Søknadsfristen er i juni og tildeling er i desember. Innspill og møter med særlig relevante aktører (Forsvarsstaben, FFI og Digital Norway), har gitt innsikt i behovene som bør legges til grunn, herunder behov for samarbeid mellom sivil og militær teknologisk rettet FoU, inkludert menneskelige og organisatoriske aspekter. Utlysningens formål er å fremme forsknings-samarbeid mellom norske forskningsorganisasjoner, forsvarssektoren og relevante samfunns- og næringsaktører for å utvikle ny kunnskap og bygge forskningskompetanse for et datadrevet forsvar. Målet er å løse problemstillinger innenfor et eller flere ledd i en verdikjede fra datainnsamling, dataprosessering og informasjonsflyt fram til en anvendelse i Forsvaret.
- *M-ERA.NET* er et sentralt europeisk virkemiddel for forskning og innovasjon innenfor avanserte materialer, med dokumentert høy kvalitet og betydelig merverdi utover nasjonale programmer. Norske aktører har hatt stor suksess i M-ERA.NET 3, der Forskningsrådet deltok både i 2021-, 2023- og 2025-utlysningen. I sistnevnte oppnådde Norge de beste resultatene blant alle finansierer med åtte prosjekter, hvorav syv med næringslivsdeltakelse, og der norske aktører til sammen ble finansiert med litt over 45 mill. kroner. Slutt-evalueringen av M-ERA.NET 3 fra mars 2026 bekrefter at nettverket er modent,

høytytende og strategisk viktig, og peker på dets evne til å samle brede, transnasjonale forskningsmiljøer som enkeltland ikke kan realisere alene. Samtidig fremheves behovet for bedre formidling, tydeligere overganger fra forskning til marked og sterkere kobling til EUs fremvoksende politiske prioriteringer. Dette vil nettverket jobbe videre med som M-ERA.NET 4 i 2026-2029. Forskningsrådet deltar i 2026-utlysningen og har også planlagt å delta i 2028.

- *Status for KI-milliarden:*
 - Fire KI-sentre (AI LEARN: AI Centre for the Empowerment of Human Learning, SURE AI: Sustainable, Risk-averse and Ethical AI, MishMash: Centre for AI & Creativity og NCEI: Centre for Embodied AI) har ferdigstilt samarbeidsavtaler og signert avtalen med Forskningsrådet.
 - TRUST: Norsk senter for pålitelig KI og aiD: Centre on AI for Decisions har fått forlenget frist til 30. april. Forskningsrådet følger forhandlingene tett, og vil gi en muntlig oppdatering i møtet.
 - Flere av sentrene har gjennomført oppstarts- og åpningsseminar, og rekruttering av stipendiater og fagseminarer er i gang. Sentrene har fått egne hjemmesider: [AI Learn](#), [SURE AI](#), [MishMash](#), [NCEI](#), [aiD](#) og [TRUST](#).
 - Samspillsarena for KI-satsingen: Anbud forventes å annonseres innen utgangen av april.
 - Nordisk samarbeid, utlysning gjennom NordForsk: Det er p.t. ikke oppslutning fra andre nordiske land om en utlysning om språkmodeller. Saken om nordisk samarbeid vil følges opp i kommende møter.
- *Nevroteknologi:* Teknologien er prioritert teknologiområde i langtidsplanen (LTP). Forskningsrådet er i gang med å bygge et kunnskapsgrunnlag gjennom porteføljeanalyser og dialog med sentrale forskningsmiljøer. Det legges opp til et seminar om nevroteknologi i neste porteføljestyremøte.
- *Porteføljestyrets rapport til Styret 2025* – vedlegg 1
- *Status MT-utlysninger* – vedlegg 2
- *Plan for porteføljestyrets arbeid 2026* – vedlegg 3

Rapportering for 2025 fra porteføljestyret for muliggjørende teknologier til Forskningsrådets styre

De tre målene for MT-porteføljen, porteføljen som porteføljestyret for muliggjørende teknologier har ansvaret for, bygger opp under både langtidspanen for forskning og høyere utdanning (LTP), Forskningsrådets strategi og regjeringens mål for Forskningsrådet:

1. Porteføljen skal styrke forskningskvaliteten og flytte forskningsfronten innenfor muliggjørende teknologier
2. Porteføljen skal styrke evnen til forskning, omstilling og verdiskaping i næringsliv og offentlig sektor
3. Porteføljen skal bidra til bærekraftig og demokratisk samfunnsutvikling

Vurdering av porteføljens måloppnåelse

[Porteføljeanalysen](#) fra juni 2025 viser at MT-porteføljen i 2024 holdt høy kvalitet og bidrar til å skyve den norske forskningsfronten fremover med banebrytende resultater. Porteføljen kjennetegnes av høy grad av samarbeid, både tverrfaglig, tverrsektorielt, nasjonalt og internasjonalt, som bidrar til kompetanseheving hos prosjektdeltakerne og til at kunnskap kommer til anvendelse og gir verdiskaping for offentlig sektor og næringsliv. Porteføljen er blant de største i Forskningsrådet og har tett kobling til andre porteføljer som følger opp tematiske prioriteringer og konkurransekraftmålet i LTP.

Porteføljestyrets vurdering er at porteføljens måloppnåelse er god, og at aktivitetene i 2025 bidro positivt til måloppnåelsen og til viktig utvikling særlig innenfor KI, se omtalen under. Samtidig er det muligheter og utfordringer som porteføljestyret må ha fokus på i den kommende treårsperioden:

- Porteføljen har potensial for mer grensesprengende og radikal FoU-innsats. Porteføljestyret planlegger aktivitet i 2026 som vil bidra til dette.
- Tverrsektorielt samarbeid og videreutvikling av forskningskvalitetet og -kapasitet innenfor digital sikkerhet og suverenitet er avgjørende for nasjonal sikkerhet, beredskap og evnen til å håndtere konkrete trusler og uforutsette hendelser. Porteføljestyret planlegger aktivitet i 2026 som vil bidra til dette og mener at Forskningsrådets strategi og innsats fremover må vektlegge disse områdene.
- LTP fremhever de fremvoksende teknologiene KI, kvante- og nevroteknologi. Porteføljestyret planlegger analyse- og investeringsaktivitet i 2026 innenfor nevroteknologi.
- Porteføljen bør inkludere mer samfunnsvitenskap og humaniora for å følge opp målet om bærekraftig og demokratisk samfunnsutvikling. Flere porteføljestyrer bør planlegge for aktivitet fremover som bidrar til dette.

Porteføljestyrets aktiviteter i 2025

Oppsummerende vurdering

Porteføljestyret har i sine to første funksjonsår fått store og nye oppgaver gjennom ansvaret som Styret har gitt for KI-milliarden og nå også kvanteteknologimilliarden. Kunnskapsgrunnlagsinnsats i form av analyser, styreseminarer og innspillsmøter samt grundige forberedelser har vært viktig for god gjennomføring av utlysninger og tildelinger.

Størst ekstern oppmerksomhet i 2025 fikk tildelingene av de seks KI-forskningsssentrene og de fire kvanteteknologisentrene. Prosessen rundt KI-sentrene skapte usedvanlig høyt og bredt engasjement, og har hatt store ringvirkninger som vil gi langvarige virkninger både faglig, tematisk og for partnerskap. De tildelte seks sentrene dekker et bredt spekter av KI-problemstillinger og FoU-temaer, inkludert samfunnskonsekvenser av KI, og involverer et imponerende antall ulike aktører fra forskningsorganisasjoner, næringsliv, statlig sektor og kommunal sektor, bl.a. innenfor helse, forsvar, kultur, utdanning m.m., og også frivillig sektor. Allerede før KI-sentrene er formelt i gang, har KI-

milliarden satt varige spor i det voksende norske KI-forsknings- og innovasjonslandskapet. Også kvantemilliarden har på kort tid bidratt til mobilisering, aktørdialog og forskningssentre med tverrsektorielt samarbeid, og porteføljestyret vil trekke frem arbeidet med kunnskapsgrunnlaget og prosessen rundt de fire grunnforskningssentrene som viktige for dette.

Både overnevnte og øvrige aktiviteter som ble iverksatt i 2025, ble etter porteføljestyrets vurdering gjennomført på en meget god og hensiktsmessig måte i tråd med mål, prioriteringer og tiltak i [porteføljeplanen](#) og føringer gitt av Styret og departementene.

Utlysninger og tildelinger

Totalt investerte porteføljestyret nesten 2,2 mrd. kroner i 2025, hvorav 65 prosent ble tildelt KI- og kvantesentre. De tildelte MT-prosjektene holder meget høy kvalitet og har i gjennomsnitt hovedkarakter 6 på en skala fra 1-7 der 7 er best. Forskerprosjektene har i gjennomsnitt karakter 7 på kriteriet «FoU-kvalitet – potensial for å flytte forskningsfronten».

Utlysningstittel	Tildelingsdato	Tildelt beløp (1000 kroner)	Antall tildelte prosjekter
Forskningssentre for kunstig intelligens (KI-senter)	10.06.25	1 173 200	6
Senter for kvanteteknologisk forskning	12.12.25	243 986	4
Forskerprosjekt for fornyelse innenfor teknologikonvergens	12.12.25	179 856	15
Forskerprosjekt for fornyelse og utvikling av IKT	12.12.25	173 385	15
Forskerprosjekt for fornyelse innenfor nanoteknologi, mikroteknologi og avanserte materialer	24.09.25	71 806	6
Samarbeidsprosjekt innenfor bioteknologi for å møte utfordringer i samfunn og næringsliv	24.09.25	89 986	6
Videreutvikling av nasjonal forskningsinfrastruktur for kvanteteknologisk forskning	10.06.25	42 900	2
Forsterkningsmidler til pågående prosjekter for å knytte kompetanse og resultater av IKT-forskning til forsvarssektoren	12.12.25	17 500	4
Utlysninger i EU-partnerskapet Chips JU (avansert halvlederteknologi), inkl. pilotlinjer for kvante-chiper	1. kvartal og 4. kvartal 25	46 941	4
Utlysninger i EU-partnerskapet EuroHPC (tungregning), inkl. AI-factory	1. kvartal og 4. kvartal 25	38 300	2

Porteføljestyret investerte også 41 mill. kroner i 14 nærings-ph.d.-prosjekter og 5 offentlig sektor-ph.d.-prosjekter innenfor KI, 10 mill. i verifiseringsprosjekter, 5 mill. i et internasjonalt KI-partnerskap med Panorama-landene Canada, Sør-Afrika og India, 3 mill. i en forskerpool for SkatteFUNN-bedrifter med behov for IKT-kompetanse og 4 mill. i arrangementer. I tillegg bidro porteføljestyret med 23 mill. i NordForsk-tildelingen på 300 mill. kroner til 17 nordisk-baltiske samarbeidsprosjekter om ansvarlig bruk av KI. Porteføljestyret bidro også med 9 mill. til norske aktører i prosjekter som vant frem i EUs partnerskap for bærekraftig blå økonomi og 1 mill. til KI-samarbeid med Sør-Korea.

Andre aktiviteter

- Styreseminarer om bioteknologi, kvanteteknologi og digital sikkerhet og trygghet.
- Gitt innspill til Norsk veikart for forskningsinfrastruktur 2025 og Forskningsrådets budsjettforslag for 2027.
- Utarbeidet investeringsplan for 2026-2028.

Oppfølging av Forskningsrådets strategi

Muliggjørende teknologier er generiske teknologier med et bredt spekter av anvendelsesområder og potensial til substansiell påvirkning av samfunnsutviklingen. Porteføljestyrets mange aktiviteter i 2025 har derfor hatt både relevans og betydning for flere av prioriteringene i [Forskningsrådets strategi](#) som er knyttet til forskningskvalitet, nyskaping, bærekraft, innovasjon, konkurransekraft og verdiskaping. Porteføljestyret har også, i tråd med egen porteføljeplan og investeringsplan, fulgt opp flere av de tverrgående tiltakene i strategien, inkludert tiltak knyttet til utvikling og bruk av KI, infrastruktur, nyskaping og kommersialisering, økt FoU-innsats i næringslivet, fagutvikling, internasjonalt forskningssamarbeid m.m. Å styrke innsatsen for sikkerhet, totalberedskap og suverenitet blir viktigere fremover, jf. [Kunnskapsgrunnlag for vurdering av sensitive teknologier \(KVASt\)](#).

Porteføljestyrets vurdering er at de forskningsrådsfinansierte MT-utlysningene, både de nasjonale og internasjonale, utfyller og forsterker den EU-finansierte FoU-innsatsen. De store nasjonale utlysningene bidrar til å bygge forskningsmiljøer med høy kvalitet innenfor teknologiområder som er, eller forventes å bli, av stor viktighet for Norges kunnskaps- og teknologiberedskap, sikkerhet, omstilling, konkurransekraft, forsvarsevne og verdiskaping, og er viktige kvalifiseringsarenaer for norske aktører med ambisjon om å delta i internasjonale samarbeidsprosjekter. Også de internasjonale utlysningene i 2025 som porteføljestyret investerte i (europeiske, nordiske og med Panorama-land), var på områder som er viktige for Norge. Disse utfylte de nasjonale utlysningene og ga attraktive norske forskningsmiljøer en finansieringsmulighet som de ellers ikke ville hatt. Fra porteføljeanalysen vet vi at den EU-finansierte MT-porteføljen vokste med 18 prosent fra 2023 til 2024 til 1,55 mrd. kroner, og at det særlig var den norske suksessen i Horisont Europas klynge 4 Digitalisering, næringsliv og romvirksomhet, klynge 5 Klima, energi og mobilitet og klynge 1 Helse som bidro til økningen. Forskningsrådets strategiske EU-rådgivning og mobilisering av norske aktører til MT-relevante EU-utlysninger har følgelig en del av æren for det gode samspillet mellom nasjonale, europeiske og internasjonale arenaer for MT-finansiering.

Forventede resultater og virkninger på sikt

Porteføljestyret forventer at aktivitetene i 2025 vil ha betydelige og varige effekter for norsk forskning, næringsliv og samfunnsutvikling. Blant annet forventes det at KI-sentrene skal utvikle kunnskap, kompetanse, teknologi og teknologiforståelse som vil styrke Norges evne til å møte fremtidens utfordringer på en innovativ, trygg og bærekraftig måte, mens sentrene og infrastrukturentildelingen innenfor kvanteteknologi skal gi kvalitet og kapasitet innenfor et teknologiområde som antas å bli viktig for Norge og for norsk sikkerhet og konkurranseevne.

Status MT-utlysninger

Inv.plan MT	Type utlysning	Utllysning	Status	Publisert MT inv.-plan 1000 kr	PS-TEKNO prioritering og tiltak	Søknadsfrist	Tildelingsfullmakt	Forventet tildelings-tidspunkt	PS-TEKNO tildelt p.t. i 2026 1000 kr
2025		Utllysninger i partnerskapet Chips JU i 2025 (overførte restmidler)	<u>Publisert</u>	8 000	2f	29.04.25/ 17.09.25	Adm.direktør	2. kvartal 26	10 800
2025		Utllysninger i partnerskapet EuroHPC	<u>Publisert</u>	30 000	2f	01.01.26	Adm.direktør	3. kvartal 26	0
2025	Internasjonal utlysning	Utllysning i partnerskapet Sustainable Blue Economy (SBEP) i 2025	<u>Publisert</u>	9 000	2f	17.11.25/ 17.06.26	Adm.direktør	4. kvartal 26	0
2025		Utllysning i ERA-nettet M.ERA-NET3 i 2025	<u>Publisert</u>	29 000	2f	13.05.25/ 19.11.25	Adm.direktør	1. kvartal 26	30 267
2025		Utllysning i ERA-nettet QuantERA i 2025	<u>Publisert</u>	5 000	2f	05.12.25	Adm.direktør	2. kvartal 26	0
2026		Fremvoksende banebrytende teknologier		210 000	1b, 1c	juni-26	PS-TEKNO	4. kvartal 26	0
2026		Sikkerhet, pålitelighet og motstandsdyktighet i digitale økosystemer		200 800	1a, 1d	jun-26	PS-TEKNO	4. kvartal 26	0
2026		Utfordringsdrevet tverrsektorielt samarbeid innenfor industriell bioteknologi		112 000	2b	jun-26	PS-TEKNO	4. kvartal 26	0
2026		Utfordringsdrevet tverrsektorielt samarbeid innenfor nanoteknologi, mikroteknologi og avanserte materialer		112 000	2b	jun-26	PS-TEKNO	4. kvartal 26	0
2026		Næringsrettet satsning på kvanteteknologi		145 000	1c, 2b, 2e	3. kvartal 26	PS-TEKNO	4. kvartal 26	0
2026		Kunnskapsnettverk innenfor kvanteteknologi		5 000	3d	jun-26	PS-TEKNO	3. kvartal 26	0
2026	Nasjonal utlysning	Forsterkningsmidler til å knytte kompetanse og resultater av IKT-forskning mot forsvarssektoren	<u>Publisert</u>	19 100	2b, 2g	jun-26	PS-TEKNO	3. kvartal 26	0
2026		Nærings-ph.d. innenfor dype teknologier		16 100	2e	Løpende	Adm.direktør	Løpende 2026	0
2026		Kommersialisering av resultater fra MT-forskning		10 000	2d	Løpende	PS-INNOV	Løpende 2026	0
2026		IKT-forskerpool for SkatteFUNN-bedrifter		5 000	2e	Løpende	Adm.direktør	Løpende 2026	0
2026		Samhandlingsarena for kunstig intelligens		12 000	3d	jun-26	PS-TEKNO	3. kvartal 26	0
2026		Arena for forskningsetikk og ansvarlig forskning og innovasjon		2 000	3d	3. kvartal 26	PS-TEKNO	4. kvartal 26	0
2026		Arrangementsstøtte konferanser o.l. innenfor MT	<u>Publisert</u>	6 000	3d	Løpende	Adm.direktør	Løpende 2026	4 131
2026		Nordisk samarbeid om kunstig intelligens (NordForsk)		20 000	2f		Adm.direktør	2026	0
2026	Internasjonal utlysning	Utllysninger i partnerskapet EuroHPC 2026		30 000	2f		Adm.direktør	2026	0
2026		Utllysninger i partnerskapet Chips JU i 2026	<u>Publisert</u>	40 000	2f	Avh. Av utlysning	Adm.direktør	2026	0
2026		Annet internasjonalt samarbeid		15 000	2f		Adm.direktør	2026	0
2026	Internasjonal utlysning	Utllysning i ERA-nettet M.ERA-NET i 2026		19 000	2f		Adm.direktør	2027	
2026		Utllysning i partnerskapet Sustainable Blue Economy (SBEP) i 2026		6 000	2f		Adm.direktør	2027	

Plan for porteføljestyrets arbeid 2026

Når	Hva	Saker
17.06.26	Møte PS-TEKNO Kl. 10-16 Fysisk møte	<ul style="list-style-type: none"> • Resultat av internevalueringen av teknologikonvergenssatsingen (D) • Porteføljestatus/-analyse (D) • Investeringsplan 2027-2029 (D) • Tildelinger? (B) • Seminar: Nevroteknologi • Presentasjon av to KI-sentrene • KI-sentrene ett år etter tildeling •
24.09.26	Møte PS-TEKNO Kl. 10-16	<ul style="list-style-type: none"> • Investeringsplan 2027-2029 (B) • Tildelinger (B) •
22.10.26	Fellesmøte mellom porteføljestyrelederne og Styret	
09.12.26	Møte PS-TEKNO Kl. 10-16	<ul style="list-style-type: none"> • Tildelinger (B) • Krav og føringer i 2027-utlysninger (B) • Seminar: Nasjonal MT-innsats i lys av EUs nye rammeprogram for 2028-2032

B = Beslutningssak, D = Drøftingssak, O = Orienteringssak

Sak PS-TEKNO 17/26

Resultater og læring fra satsingen Digitalt liv Norge

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for muliggjørende teknologier	Vidar Skagestad	Jacob E. Wang og Inderjit S. Marjara	
Fra			
Områdedirektør Anne Kjersti Fahlvik			

ORIENTERINGSSAK

Forslag til vedtak Porteføljestyret for muliggjørende teknologier takker for orienteringen og ber administrasjonen ta med innspillene i det videre arbeidet med investeringsplanen for 2027-2029.

Kort bakgrunn Digitalt liv Norge (DLN) har vært en sentral del av bioteknologisatsingen i Forskningsrådet. Det er investert 0,5 mrd. kroner i satsingen i perioden 2016-2025.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet Ledelsen av DLN v/Trygve Brautaset (NTNU) og Anders Braarud Hanssen (OsloMet) vil presentere DLN, vise resultater og gi sine refleksjoner rundt satsingen. Læringen fra arbeidet med DLN vil være et nyttig bakteppe for diskusjon av videre innretning av satsing på bioteknologi, både tematisk og strukturelt.

Hovedpunkter **Bakgrunn og ambisjoner**

BIOTEK2021-programmet (2012-2021), som var basert på Nasjonal strategi for bioteknologi, hadde som mål at bioteknologi skulle bidra til verdiskaping og næringsutvikling knyttet til å løse store samfunnsutfordringer på en ansvarlig måte. Programstyrets sentrale grep var å etablere Digitalt liv Norge (DLN) med ambisjoner om innovasjon, næringsrelevans, samfunnsansvar, fagutvikling og tverrsektorielt samarbeid.

Ambisjonen var å videreutvikle det nasjonale samarbeidet som var bygget opp innenfor norsk bioteknologi og å samle alle omics-teknologiene. DLN var drevet av å løse samfunnsutfordringer, og samarbeid mellom et bredt spekter av aktører og interessenter sto sentralt. Utfordringsfokus skulle bygge ned faglige og teknologiske siloer. Teknologisk konvergens var sentralt i satsingen, med særlig fokus på teknologier i grenselandet mellom bioteknologi og IKT, inkludert systembiologi, syntetisk biologi og nye nevroteknologier som også lå i grenseflaten mellom livsvitenskapene, matematiske fag og ingeniørfag. Styrket innovasjon og verdiskaping fra bioteknologisk forskning var en annen sentral ambisjon. Man skulle bygge bro mellom akademia og industri for utvikling og bruk av bioteknologisk forskning, og styrke kommersialisering av bioteknologisk forskning. Behovet for å styrke innovasjonskompetanse og -kultur i forskningsmiljøene gjennom å øke evnen til å jobbe på tvers av fag- og sektorgrenser med næringsliv og andre aktører utenfor forskningssystemet, ble også fremhevet.

Teknologisk innovasjon har stort samfunnsendrende potensial, og styring gjennom reguleringer kommer derfor til kort. Med etableringen av DLN ble det stilt nye krav til forskernes samfunnsansvar, og arbeidet med ansvarlig forskning og innovasjon (såkalt RRI, Responsible Research and Innovation) ble en sentral del av DLN. RRI

handler blant annet om å utvikle morgendagens kompetanse og ferdigheter til å jobbe i brede nettverk på tvers av fag og interesser.

Implementering og organisering

Forskningsrådet opprettet DLN i 2016, som en pilot for felles læring og utvikling på tvers av fag, sektorer og institusjoner i møte med samfunnsutfordringene. Her skulle institusjonene samarbeide om å utvikle beste praksis for innovasjon, utdanning og forskning på feltet. UiO, UiB og NTNU utgjorde navet (ledelsen), og NMBU, UiT, SINTEF og OUS deltok som partnere (noder). Senteret var også en kompetanse-hub som støttet forskerne med metodikk og tverrgående kompetanser knyttet til å jobbe i brede nettverksprosjekter med aktiv involvering av industri og andre samfunnsaktører.

Senteret hadde en portefølje av forskningsprosjekter, både fra dedikerte utlysninger og ved at prosjekter med annen finansiering kunne knytte seg til senteret. Dette omfattet i alt over 50 prosjekter som utgjorde et økosystem. Utdanning av neste generasjon bioteknologer var også en sentral dimensjon, blant annet gjennom en nasjonal forskerskole der over 500 ph.d.- og post.doc-stipendiater har fått opplæring i å samarbeide på tvers av fag, institusjoner og brede samfunnsinteresser.

Vurdering av DLN sett i lys av dagens situasjon

- «Digital biotek», som var relativt nytt i 2012, er i dag fullt ut en del av bioteknologisk forskning og innovasjon. Digitalisering gjennomsyrrer feltet, men det er fortsatt behov for utvikling av bioinformatisk kompetanse. En utfordring er å finne ut hvordan norsk bioteknologi kan nyttiggjøre seg KI og andre digitale teknologier.
- Fokus på de store samfunnsutfordringene ble tatt videre i arbeidet med EUs missions og samfunnsoppdragene i Norge. Bioteknologi er vurdert som en kritisk teknologi av geostrategisk betydning for bl.a. sikkerhet, helse og konkurransekraft.
- Innovasjonsoppdraget er fortsatt en utfordring for UH-sektoren, både strukturelt og kulturelt. Potensialet for å dele erfaringer mellom institusjoner, fagområder og land er stort, og Norge har, iht. til nyere fagevalueringer, ikke klart å koble solide fagmiljøer og innovasjon for konkurransekraft innenfor sentrale deler av biotekfeltet.
- Fokus på teknologikonvergens er del av dagens satsing under muliggjørende teknologier.
- Fokus på samfunnsansvar og ansvarlig teknologiutvikling er aktualisert med KI som endrer fag og samfunn. Økt regnekapasitet (datakraft) gir muligheter innenfor bioinformatikk som ikke fantes før. Sekvensering av genomer, identifisering av nye gener og mulighetene til å endre på disse vha. gen-editering (Crispr/Cas, Talen etc.) gjør at ikke bare RRI får en sentral rolle når det gjelder utvikling og bruk av bioteknologi. Også de nye reguleringene som er foreslått og delvis vedtatt både i EU og i Norge, vil kunne få stor betydning for bruk av bioteknologi til både sivile og militære formål. Det å ha diagnostisk og prognostisk kapasitet, dvs. å kunne stille gode samfunnsdiagnoser og analysere sannsynlige utfall på kort og lengre sikt, blir stadig viktigere.

Hva har DLN gitt oss

- En koordinert nasjonal satsing på digital bioteknologi for å løse samfunnsutfordringer.
- Tverrfaglig tilnærming i prosjektene med konvergens som en rød tråd.

- Ansvarlig forskning og innovasjon (RRI) sett i sammenheng med transformativ innovasjonspolitik.
- Kompetanseoverføring fra etablerte forskere til «nye» bioteknologer, blant annet via forskerskoler, kurs, seminarer og forskningsformidling.
- «Industry Internship» har bidratt til å gi flere unge viktig innsikt i hvordan bioteknologi brukes i industrien og hva som trengs i industrisektoren.

Virkninger og effekter av DLN-satsingen har ennå ikke materialisert seg fullt ut og forventes å gjøre seg mer gjeldene i årene som kommer. Blant annet vil aktivitetene i Innovation Roadmap (DLN-I) gi viktige bidrag til satsingen. Rapport fra DLN-I vil foreligge vår 2027.

**Forberedelse /
prosess**

Administrasjonen har utviklet saken.

Videre saksgang

Administrasjonen tar med seg porteføljestyrets refleksjoner inn i arbeidet med investeringsplanen for 2027-29.

Sak PS-TEKNO 19/26

Presentasjon av KI-sentrene aiD og AI LEARN

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for muliggjørende teknologier	Hilde Erlandsen	Pål S. Malm	

Fra
Områdedirektør
Anne Kjersti Fahlvik

ORIENTERINGSSAK

Forslag til vedtak Porteføljestyret for muliggjørende teknologier takker for presentasjonen av KI-sentrene Norwegian Centre on AI-decisions (aiD) og Empowerment of Human Learning (AI LEARN), og ser frem til å følge sentrene i årene som kommer.

Kort bakgrunn I juni 2025 tildelte porteføljestyret seks, store nasjonale KI-sentre som fikk om lag 200 mill. kroner hver over fem år til å forske på KI-teknologi, samfunnskonsekvenser av KI og hvordan KI kan tas i bruk i innovasjonsøymed.

Hvorfor saken fremmes Saken fremmes for at porteføljestyret skal bli bedre kjent med KI-sentrene. I forrige møte fikk porteføljestyret høre om sentrene NCEI og MishMash. I dette møtet er det sentrene Norwegian Centre on AI-decisions (aiD) og Empowerment of Human Learning (AI LEARN) som vil bli presentert.

Hovedpunkter Senterlederne ved aiD og AI LEARN vil fortelle om sine respektive sentre, deres mål og forventede resultater og effekter, og hvilken rolle de er tiltenkt i det nordiske KI-økosystemet.

Norwegian Centre on AI-decisions (aiD)

Senteret skal kombinere ulike KI-teknikker for å tolke sensordata fra fysiske prosesser i industri og kritisk infrastruktur, og skal utforske hvordan KI kan brukes til beslutningsstøtte der tillit til beslutninger opprettholdes. Bruksområder er KI-baserte beslutningssystemer for bedre beslutninger i sektorer som energi, helse, logistikk og prosessindustri. Blant de mange partnerne er SINTEF, NTNU, SimulaMET, St. Olavs hospital, Cyberforsvaret, statlige aktører innenfor bygg, energi og transport samt ulike bedrifter som Aneo AS, Kongsberg Maritime, Aker BP, Hydro, Elkem, DNV m.fl. Senteret ledes av Sebastien Gros (NTNU) og Signe Riemer-Sørensen (SINTEF).

Empowerment of Human Learning (AI LEARN)

Senteret skal utvikle nye modeller for menneske-KI interaksjon og læring og se på «hybrid intelligens», det vil si gjensidig felles læring for mennesker og maskiner. Bruksområder er utdanning og opplæring i bredt, gjennom nye læringssystemer for skoler, arbeidsliv og i samfunnet generelt. Blant de mange partnerne er UiB, NTNU, UiO, Forsvarets høyskole, flere kommuner, skoler, statlige etater og bedrifter som LEARNLAB AS og flere andre. Senteret ledes av Barbara Wasson (UiB).

Forberedelse Administrasjonen har utviklet saken.

Videre saksgang De to siste KI-sentrene vil bli presentert i porteføljestyrets neste møte.